

HECHTING! EN NU?

Iedere hulpverlener komt in contact met onveilig gehechte jongeren. Deze jongeren slagen er vaak in iedere betrokkene tot het uiterste te drijven.

Het is niet eenvoudig om duidelijk te maken waar de nood van de jongere ligt. Daarnaast heeft iedereen vanuit zijn werksituatie eigen doelstellingen en benaderingsmethoden.

Wat merk je op?

- Het lijkt alsof de minderjarige er alleen voor staat
- Thuis loopt het niet zoals het zou moeten lopen
- De minderjarige haalt het bloed vanonder jouw nagels
- Het kind, de jongere stelt moeilijk gedrag
- Je wordt geconfronteerd met ongewone uiting van emoties
- Je merkt een ongewone houding op ten aanzien van afstand en nabijheid (soms te dicht, soms te ver, aantrekken, afstoten)
- Er zijn heel wat stukgelopen en verbroken relaties
- Het kind, de jongere vertoont een oppervlakkige houding ten aanzien van verlies
- ...

Herken je bovenstaande, lees dan zeker verder.

Wat je moet weten over hechting

Hechting heeft alles te maken met relaties tussen personen.

Bij hechting draait het rond de stabiliteit van de zorgfiguren. De zorgfiguren kunnen de ouders zijn, maar ook gelijk welke persoon uit de omgeving van het kind, de jongere. Ouders (zorgfiguren) vormen een veilige basis voor kinderen, waar zij kunnen op terugvallen als zij daar behoefte aan hebben, bijvoorbeeld in periodes van stress. Door de zekerheid dat deze veilige basis er is, zullen kinderen, jongeren zich steeds verder weg wagen.

Deze veilige basis is voor sommigen geen vanzelfsprekendheid. Wat voor heel wat kinderen, jongeren als veilig beschouwd wordt, krijgt voor een onveilig gehechte jongere, kind een heel andere invulling. Ook zij willen hun eigen weg zoeken. Ze hebben echter geleerd dat waakzaamheid geboden is en veiligheid heel onzeker kan zijn en getest dient te worden. Deze jongeren hebben angst om banden aan te gaan, want wat het ene moment als veilig beschouwd kan worden, is dat niet altijd.

In dit geval spreken we over onvoldoende of onveilig gehechte kinderen en jongeren.

Wat kan je betekenen voor de jongere

Het is niet eenvoudig om de gepaste hulpverlening te vinden voor deze jongeren. Datgene wat deze jongeren het meest nodig hebben, zijn stabiliteit en structuur. Dit is voor hen het moeilijkst te realiseren. Dit impliceert immers tijd. Door hun gedrag verbranden zij heel wat bruggen op hun weg, waardoor men het niet ziet zitten om verder in de jongere te investeren.

Een relatie is een oefenmoment in het opbouwen van een veilige relatie. Eens zij er eenmaal in slagen dit te realiseren, zullen zij dit later opnieuw kunnen. Elke positieve relatie met het kind, de jongere is een bescherming voor zijn latere ontwikkeling.

Probeer dit eens . . .

Ontwikkel een sensitieve houding naar de jongere

Kinderen en jongeren zenden signalen uit. Een correcte interpretatie van deze signalen en een gepaste reactie zorgen er voor dat de jongere vertrouwen krijgt in jou. Je bent immers aanwezig voor de jongere.

Geef de jongere autonomie

Laat de jongere zelf beslissingen nemen binnen een duidelijk eenduidig kader van regels en afspraken.

Creëer sterke duidelijkheid

Over de werking, waarom je bepaalde zaken doet.

Formuleer doelstellingen op korte termijn

Deze zijn gemakkelijker controleerbaar voor de jongere en evalueerbaar voor jou.

Probeer consequent te zijn

Wat mag, mag altijd en in alle omstandigheden. Consequentie houdt een zekere voorspelbaarheid in. Dit creëert veiligheid.

Wat je van de jongere kan verwachten

Even testen

De jongeren zullen op regelmatige basis jullie relatie testen. Hierbij gaan zij na hoever zij kunnen gaan, zonder dat jij hen laat vallen.

Rare reacties

De jongeren hebben het moeilijk met het omgaan met positieve reacties

Oppervlakkige relaties

De jongeren hebben negatieve ervaringen met relaties en zijn daarom ook heel sterk op hun hoede. Ze gaan vaak op zoek naar lotgenoten.

Aangeleerd gedrag

Jongeren vertonen gedrag waarmee ze resultaten boekten in het verleden. Kinderen en jongeren herhalen aangeleerd gedrag. Dit is niet altijd een correcte houding. Af en toe zal het noodzakelijk zijn hen alternatieven aan te leren.

....

Keur het gedrag af, niet de jongere

Dit is zo voor alle jongeren, maar deze jongeren zijn hier extra gevoelig voor. Je kan heel wat begrip en erkenning tonen voor de situatie waar de jongere zich in bevindt, maar dit betekent niet dat je zijn gedrag moet goedkeuren. Evenmin naar een mishandelende ouder. Ieder kind wil een goede relatie met zijn ouders en ouders met hun kinderen. Benoem het effect dat dit gedrag heeft op jou.

Jij in relatie tot de jongere

Stel duidelijk je grenzen in jouw relatie tot de jongere en wijk er niet van af. Spring héél voorzichtig om met beloftes. Jongere zijn vaak op zoek naar alternatieve ouderfiguren of steunfiguren. Bewaak wat je kan opnemen.

Kritiek, negatief gedrag dien je niet persoonlijk op te vatten. Dit heeft vooral te maken met de positie die je inneemt ten aanzien van de jongere.

Overleg met andere betrokkenen

Voorzie voldoende communicatie met anderen. Ga op zoek naar mogelijkheden om afstand te kunnen nemen van de situatie (interview).

Continuïteit bieden

Hoe langer het traject dat je met de jongere loopt, hoe meer helend je werkt. Als je tot de conclusie komt dat het niet meer haalbaar is, organiseer een warme overdracht. Neem tijd voor onthechting.

...

Zoals je merkt, komt het vaak terug op veiligheid. Het is vooral hierop dat je regelmatig getest zal worden. Ondersteuning vragen aan jouw collega's is hier zeker geen overbodige luxe.

Nog even dit. . .

Een veilige relatie is een relatie waarbij men het gedrag van de zorgfiguren als ondersteunend, voorspelbaar en meelevend ervaart. Men kan in momenten van nood op deze figuren terug vallen. Deze veilige basis (de basale hechting) wordt opgebouwd in het eerste levensjaar.

Als we het hebben over onveilig gehechte kinderen, dan is de basale hechting wel tot stand gekomen, maar verstoord. Dit resulteert in relationele onzekerheid.

Bij een hechtingsstoornis vond de basale hechting niet kunnen plaatsvinden.

**Wens je meer informatie rond hechting, ga zeker eens ten rade bij collega's.
Er is heel wat literatuur, kennis en expertise beschikbaar binnen
de verschillende sectoren.**

Deze folder is het resultaat van de dialoog rond het thema 'hechting'.

Dit is een initiatief van het Netwerk Jeugdhulp Aalst - Oudenaarde. Via netwerkcontmoetingen krijgen hulpverleners, gevat onder de werking van Integrale Jeugdhulp, de kans om intersectoraal met elkaar in dialoog te gaan rond thema's die hen aanbelangen.

*Voel je zelf de nood om rond een thema, intersectoraal het gesprek te voeren, neem gerust contact.
caroline.robberecht@wvg.vlaanderen.be*

Integrale Jeugdhulp